



## ЗМІСТ

<i>Михайлишин Галина</i> . Перспективи професійної підготовки педагогічних працівників у контексті Закону України «Про освіту» . . . . .	5
<i>Богуш Алла</i> . Вплив полікультурного мовленнєвого середовища на формування мовної особистості . . . . .	11

### Розділ I. Офіційні матеріали

Знаковий день в історії розвитку гірських шкіл Карпатського регіону. . . . .	15
Інклюзивна освіта в новій українській школі: зарубіжний досвід та українські реалії. . . . .	16
Вирішення проблем гірських шкіл на загальнодержавному рівні. Матеріали виїзного засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти щодо проблем гірських шкіл . . . . .	17
IV Карпатський форум народовладдя – за посилення державних гарантій системи освіти в горах та розвиток гірських територій . . . . .	19

### Міжнародна співпраця

Співпраця з інститутом педагогіки Ягеллонського університету . . . . .	20
Співпраця українських і польських науковців та педагогів практиків. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Україна). Державна вища професійна школа в м. Хелм (Республіка Польща) . . . . .	21
Освітня інклюзія в США та Україні: кроки разом. Матеріали міжнародного науково-методичного семінару-тренінгу «Inclusion in education in the USA and Ukraine: moving together» . . . . .	22
III Міжнародний конгрес зі спеціальної педагогіки, психології та реабілітології «Інклюзія в новій українській школі: виклики сьогодення» . . . . .	23
<i>Бех Іван, Журба Катерина</i> . Концепція формування у підлітків національно-культурної ідентичності у загальноосвітніх навчальних закладах . . . . .	24

### Розділ II. Проблеми професійної підготовки майбутнього педагога

<i>Довбенко Світлана, Москаленко Юрій</i> . Реалізація педагогіки партнерства в Карпатському освітньому просторі. . . . .	34
<i>Кобилянська Лілія</i> . Використання освітньо-виховного потенціалу гувернерства в розвитку освіти в гірському регіоні. . . . .	40
<i>Оліяр Марія</i> . Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи в контексті євроінтеграційних процесів. . . . .	45
<i>Семеніхіна Олена, Безуглий Дмитро</i> . Необхідність формування у вчителів умінь візуалізувати предметні знання як провідна стратегія розвитку освіти в Україні. . . . .	51

### Розділ III. Інклюзія в новій українській школі: виклики сьогодення

<i>Дьоміна Жанна, Бублей Тетяна</i> . Пріоритетний напрям удосконалення системи фізичного виховання школярів, які мають нозологічні прояви. . . . .	54
<i>Ілійчук Любомира</i> . Проблеми впровадження інклюзивної освіти у школах гірських регіонів України. . . . .	58
<i>Калаур Світлана</i> . Психолого-педагогічна характеристика інклюзивного підходу як основи для організації освіти дітей з особливими потребами . . . . .	62
<i>Островська Катерина, Островський Ігор, Дробіт Лілія</i> . Створення центрів супроводу дітей з аутизмом у Карпатському регіоні . . . . .	66

### Розділ IV. Психолого-педагогічні й соціокультурні аспекти розвитку особистості учнів початкових шкіл гірської місцевості

<i>Близнюк Тетяна</i> . Формування іншомовної компетенції молодших школярів засобами малих фольклорних жанрів . . . . .	71
<i>Голуб Наталія, Перлова Вікторія</i> . Передумови та показники готовності дитини до вивчення рідної та іноземної мов у початковій школі . . . . .	76
<i>Качмар Олександра</i> . Освіта як ефективний інструмент профілактики й подолання агресивної поведінки особистості . . . . .	81
<i>Липа Ірина, Черсак Ольга, Молодій Ольга</i> . Народна пісня в контексті репертуарної політики дитячого хорового колективу . . . . .	86
<i>Матвеева Наталія</i> . Розвиток особистості молодшого школяра на традиціях родинного виховання гуцулів. . . . .	90
<i>Наконечна Лариса</i> . Проблема формування орфографічної грамотності молодших школярів в умовах місцевої говірки . . . . .	94

**Розділ V. Здоров'язбережувальний компонент педагогічних досліджень**

<i>Лісна-Міськів Наталія.</i> Зміст готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності . . . . .	98
<i>Льчишин Ярослав.</i> Експериментальна перевірка організаційно-педагогічних умов виховання професійного обов'язку майбутніх фахівців цивільного захисту . . . . .	102
<i>Марущак Мар'ян.</i> Використання комп'ютерного програмного забезпечення для оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів на уроках фізичної культури в процесі навчання футболу . . . . .	107
<i>Мосейчук Юрій.</i> Міждисциплінарний характер наукової дефініції «здоров'я»: теоретико-методологічні ракурси . . . . .	113
<i>Случик Ірина, Спаська Анастасія.</i> Формування здоров'язбережувальної компетенції майбутнього вчителя біології . . . . .	118
<i>Сологуб Олександр.</i> Особливості фізичного стану підлітків в умовах сьогодення . . . . .	121
<i>Стинська Вікторія.</i> Школа матері – важлива форма пропаганди педагогічних і медичних знань в УРСР у другій половині ХХ ст. . . . .	125

**Розділ VI. Розвивальні можливості гірського середовища**

<i>Бєлова Наталія.</i> Збереження природно-ресурсного потенціалу Передкарпаття: соціально-педагогічний аспект . . . . .	129
<i>Гуляєва Марія.</i> Освітні потреби дорослого населення: результати емпіричного дослідження . . . . .	133
<i>Романюк Світлана.</i> Етнокультурний потенціал Карпатського регіону як складова професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкової школи . . . . .	138

**Розділ VII. Історичні аспекти педагогічних досліджень**

<i>Дудка Тетяна.</i> Предметна наповненість педагогічних поглядів давньоруських просвітителів XII-XIV ст. . . . .	143
<i>Мафтин Лариса.</i> Українознавство в змісті освіти Східної Галичини міжвоєнної доби . . . . .	146
<i>Свійонтик Олександра.</i> Аналіз текстів шкільних підручників для молодших школярів (90-ті рр. ХХ ст.) щодо формування почуття відповідальності. . . . .	150
<i>Тичина Ірина.</i> Організація навчального процесу у військово-господарчій академії РСЧА у 1936-1941 рр. . . . .	156
<i>Прокопів Любова.</i> Динаміка розвитку сільських малочисельних шкіл гірського регіону Івано-Франківщини (2000-2016 рр.) . . . . .	160
<i>Червінська Інна.</i> Державно-громадське управління сучасною школою гірського регіону за умов децентралізації. . . . .	166

**Розділ VIII. Методичні аспекти організації навчально-виховного процесу в початковій школі**

<i>Будник Олена.</i> Проблема організації дозвілля учнів у гірській школі Українських Карпат . . . . .	172
<i>Гуменюк Ірина, Ключ Лілія.</i> Комунікативно-ситуативні завдання як засіб формування діалогічного мовлення учнів гірських шкіл . . . . .	177
<i>Котик Тетяна.</i> Дослідницький підхід як засіб оптимізації уроків літературного читання в класі-комплекті сільської школи . . . . .	182
<i>Новосельська Надія.</i> Морально-етичне виховання молодших школярів засобами усної народної творчості (на матеріалах читанок О. Савченко для другого класу) . . . . .	186
<i>Ткачук Ореста.</i> Робота зі словником як засіб розвитку мовлення молодших школярів в умовах гірської школи . . . . .	190



## CONTENT

<i>Mykhaylyshyn Galyna</i> . Prospects for professional training of pedagogical staff in the context the law of Ukraine «On education» . . . . .	5
<i>Bohush Alla</i> . Influence of policultural linguistic environment on formation of linguistic personality . . . . .	11
<b>Chapter I. OFFICIAL MATERIALS</b>	
The key day in the development of mountain schools of the Carpathian region . . . . .	15
Inclusive education in the new national school: international experience and Ukraine’s realities . . . . .	16
Dealing with the problems of mountain schools on a national level. Materials of the session of Verkhovna Rada’s committee on science and education. . . . .	17
Carpathian Forum of People’s Power IV. Appeal for increase in government guarantee of education system and development in the mountains . . . . .	19
<b>International cooperation</b>	
Cooperation with Institute of pedagogy, The Jagiellonian University . . . . .	20
Cooperation of Ukrainian and Polish scholars. Vasyl Stefanyk Precarpathian national university (Ukraine) i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie (Poland) . . . . .	21
Materials of international seminar-workshop «Inclusion in education in the USA and Ukraine: moving together» . . . . .	22
III International congress on special education, psychology and rehabilitation studies «Inclusion in the new Ukrainian school: modern challenges». . . . .	23
<i>Bekh Ivan, Zhurba Kateryna</i> . Conception of forming national-cultural identity in adolescents studying in comprehensive school . . . . .	24
<b>Chapter II. Theoretical and methodological principles of professional training of a future teacher</b>	
<i>Dovbenko Svitlana, Moskalenko Yuriy</i> . Realization of pedagogy of partnership in Carpathian educational space . . . . .	34
<i>Kobylianska Liliia</i> . Use of educational potential of tutorship in the development of education in the mountain region. . . . .	40
<i>Oliyar Mariya</i> . Forming the communicative competence of elementary school pre-service teachers in the context of Euro integration processes . . . . .	45
<i>Semenikhina Olena, Bezuhlyi Dmytro</i> . Importance of forming teachers’ skill to visualize subjects knowledge as a main strategy for educational development in Ukraine . . . . .	51
<b>Chapter III. Inclusion in the new Ukrainian school: modern challenges</b>	
<i>Domina Zhanna, Bublely Tetiana</i> . Priority direction for improving the system of physical education of students with nosologies . . . . .	54
<i>Iliichuk Liubomyra</i> . Problems of implementation of inclusive education in school of mountains regions of Ukraine . . . . .	58
<i>Kalaur Svitlana</i> . Psychological and pedagogical characteristics of the inclusive approach as a basis for the organization of education of children with special needs . . . . .	62
<i>Ostrovaska Kateryna, Ostrovskiy Ihor, Drobit Liliya</i> . Creation of support centers for children with autistic spectrum in the Carpathian region . . . . .	66
<b>Chapter IV. Psychological, pedagogical and socio-cultural aspects of the personality development of an elementary school students in mountain areas</b>	
<i>Blyznyuk Tetyana</i> . Enhancing primary school students’ foreign language competence by means of small forms of folklore . . . . .	71
<i>Holub Natalia, Perlova Victoria</i> . Preconditions and indices of child’s readiness to learn the native and foreign languages in primary school. . . . .	76
<i>Kachmar Oleksandra</i> . Education as an effective tool for preventing and overcoming aggressive behavior of personality. . . . .	81
<i>Lypa Irena, Chersak Olha, Molodiy Olha</i> . Folk song in the context of the children’s choir repertoire policy . . .	86
<i>Matveeva Natalia</i> . Development of the personality of an elementary school student on the traditions of family education of hutsuls . . . . .	90
<i>Nakonechna Larysa</i> . Formation orthographic competence of elementary school students in the condition of the region dialect’s influence . . . . .	94
<b>Chapter V. Health-protecting component of pedagogical research</b>	
<i>Lisna-Miskiv Natalia</i> . Content of readiness of future bachelor nurses for professional activity . . . . .	98



<i>Ilchyshyn Yaroslav</i> . Experimental examination of organizational and pedagogical conditions for professional liability for the future professionals of civil protection . . . . .	102
<i>Marushchak Maryan</i> . The use of computer software for the evaluation of educational achievements of pupils of the 5 <sup>th</sup> - 9 <sup>th</sup> forms at the lessons of physical education during the process of learning to play football. . . . .	107
<i>Moseichuk Yurii</i> . Interdisciplinary nature of scientific definition of «health»: theoretical and methodological perspective . . . . .	113
<i>Sluchyk Iryna, Spaska Anastasiya</i> . Formation of the health protecting competence of future biology teacher	118
<i>Sologub Oleksandr</i> . Features of physical condition of teenagers nowadays . . . . .	121
<i>Stynska Viktoriia</i> . Mother School as an important form of propaganda of pedagogical and medical knowledge in the Ukrainian SSR in the second half of the 20 <sup>th</sup> century. . . . .	125
<b>Chapter VI. Development opportunities of a mountain environment</b>	
<i>Belova Natalia</i> . Preservation of natural resource potential of the Precarpathian region: socio-pedagogical aspect . . . . .	129
<i>Guliaieva Mariia</i> . Educational needs of adult population: results of empirical research . . . . .	133
Romanyuk Svitlana. Ethno-cultural potential of the Carpathian region as a component of professional-pedagogical preparation of the future primary school teachers . . . . .	138
<b>Chapter VII. Historical aspects of pedagogical studies</b>	
<i>Dudka Tatyana</i> . Subject fullness of educational views ancient Rus enlighteners of the XII-XIV century . . . . .	143
<i>Maftyn Larysa</i> . Ukrainian studies in the content of education of the eastern Galychyna between the wars. . . . .	146
<i>Sviontyk Alexandra</i> . Analysis of texts of school textbooks for young pupils (1990's) on the formation of the sense of responsibility . . . . .	150
<i>Tychyna Iryna</i> . Organization of education in the Red Army military economic academy in 1936-1941. . . . .	156
<i>Prokopiv Liubov</i> . Dynamics of development of village small schools in Ivano-Frankivsk mountain regions (2000-2016) . . . . .	160
<i>Chervinska Inna</i> . Government and public management of modern school in a mountain region in the conditions of decentralization . . . . .	166
<b>Chapter VIII. Methodical aspects of the organization of an educational process in elementary school</b>	
<i>Budnyk Olena</i> . Problem of leisure organization of students in mountain schools of the Ukrainian Carpathians . . . . .	172
<i>Gumeniuk Iryna, Klius Liliia</i> . Communicative and situational tasks as a mean of forming dialogic speech of mountain school pupils . . . . .	177
<i>Kotyk Tetiana</i> . Research approach as means of optimization of lessons of literary reading in rural schools . . . . .	182
<i>Novoselska Nadia</i> . Moral and ethical education of junior pupils by means of verbal folklore (based on a textbook by O.Savchenko for elementary school readers) . . . . .	186
<i>Tkachuk Oresta</i> . Vocabulary work as a means for developing speaking of school schools in conditions of mountain school . . . . .	190